

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De sex, quæ sunt necessaria ad perfectam fruitionem. Cap. XVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

bonitatis, largitatis, charitatis extrahens, cum qua iugiter reuolet in appropriatum aluicolum, id est, in ipsum amatum, vnde omnia effluxerunt. Ad hoc enim duntaxat celebratur hæc vicissitudo euolutionis, vt vberiori semper fecunditate reuolet in dilectum. Et hæc semper intentio non solum principalis, sed & vnica est: & hoc potius ex necessitate, quam ex dilectione: quia, sicut inferius declarabitur, exercitium acceptissimum Deo, feliciter exercetur in ignota consurrectione ad Deum per flammigeras ascensiones, & aspirationes, quibus citius, quam excogitari potest, sine omni cogitatione preuia, vel concomitante, quotiescunque placuerit, centies vel millesies in die, vel nocte in Deum afficitur, innumerabilibus desiderijs ad ipsum solum possidendam aspirando. Sed hoc exercitium ex necessitate quandoque intermittitur, cum, quoniam vt huius desiderij completionem consequamur, necesse est ipsam diuinam perfectionem secundum possibilitatem imitari, præsertim in his, quæ nobis exemplo reliquit in assumpta natura. Hinc est, quod hæc ipsa pia mente recolere debemus, vt ad assimilationem aspiremus: tum, quia tam vigorosam consurrectionem continuandam naturæ fragilitas non sustineret: tum, ne tanta quiete delectati torpescamus.

De sex, quæ sunt necessaria ad perfectam fruitionem.

Cap. XVIII.

Alice ascende superius. Ascensus iste est progressus diuini amoris, qui est abyssus interminabilis, & ideo infinitis gradibus ascendere poterimus per amorem practicum in amorem fruitionum. Cum enim quis cum totalitate sui viriumque suarum se erigens, cum viuido quodam amore practico ad Deum se dirigit, tunc amorem suum in sua profunditate, vnde radicaliter originatur, & in sua fruitione sentit velut abyssum quandam infinitabilem. Si ergo per amorem practicum ingredi voluerit in amorem fruitionum, tunc omnes aliæ vires animæ perfluenti veritati, quæ Deus est, cedere compelluntur. Vnde sicut aër perfluentem solis splendorem, & calorem suscipiendo patitur, similiter ferrum ignis splendorem, & calorem, ita quod cum igne, igneas actiones peragit, vrendo, & illuminando, sicut & aër calefaciendo, & illuminando, natura tamen propria seruata (quia nec ferrum ignis, nec ignis ferrum efficitur, est tamen ibidem vnio quædam immediata:) sic Deus semper est in essentia animæ. Cum ergo vires eius superiores intro se conuertunt amore practico, Deo

Charitatis
ordinatio.

- co, Deo similiter immediatè vniuntur in simpla quadam scientia omnis veritatis, & in quadam eminenti sensu, & degustatione omnis boni: quæ simpla scientia, & sensus Dei, in essentiali amore possidentur. Exercetur autem, & conseruatur per amorem practicum, & ideo viribus animæ est accidentale per mortificatiuam introversionem in ipsum amorem: sed est eminens, & semper immanens ipsi essentiali animæ. Et ideo nos oportet semper actualiter intro conuertere, & in amorem renouare, si volumus amorem cum amore confouere. Vnde Dominus præcepit in veteri lege, dicens: *Ignis in altari. ix. eo semper ardebit.* Nam inter hominem (quem Deus virtutibus decorauit, & in vitam contemplatiuam sublimauit, iuxta summam eius introversionem,) & Deum suum nullum est medium, nisi illuminata ratio, & practicus amor. Supra rationem autem, & amorem practicum subleuatur in quadam nudam intuitionem in essentiali amore: ubi cum Deo spiritus vnus, & amor vnus efficitur. Et in hoc eminenti amore eleuatur eius intellectus, sine fine per vnionem, quam essentialiter cum Deo possidet: in qua eleuatione habilis efficitur in sua contemplatione, cum Deus voluerit videre omnes creaturas in cælo, & in terra, cum discretione vitæ, & præmij. Nam hic amor æternus in spiritu viuens, quo sine medio Deo vnitus est, lucem suam, & vigorem diffundit in omnes animæ vires, & est origo omnium virtutum: quia gratia diuina defluit vsque in extremas, & infimas animæ vires. Ac inde prouenit amor cordialis, & ad Deum delectatio sensibilis, quæ duo replent, & perfluunt cor & sensus, carnem & sanguinem, omnemque naturam corporalem. Causant etiam corporis compressiones & agitationes inuasibiles & efficitur quis velut ebrius, mustoque plenus, nec sui iuris, & sic totus homo veluti quadam fruitione perfunditur.
- Veruntamen ad fruendum Deo, prout nunc de fruitione loqui intendimus, sex sunt necessaria. Primum est, vera pax inter Deum, & se, quam qui voluerit in se reperire, necesse est, vt in tantum Deum diligat, vt liberrimo animo propter eius amorem, & honorem, omnibus inordinatè vilitatis, & amatis abrenuntiare valeat. Quicquid enim in creatis delectabiliter, & amorosè possederat, quo perplexitas, vel anxietas generari, vel quocunque modo internum exercitium impediri poterat, totum rescindere debet, ac cordiali amore animoque viuaci ad Deum, & in Deum eleuari, & iuxta vires per arden-

Introuersio
vt fiat.

Leuitic. 6.

Amor cordialis.

Delectatio
sensibilis
ad Deum.

Pax vera
quam
necessaria
fruitioni
hominum.

ardentem charitatem supra omnia in simplicem mentis nuditatem exaltari: ubi lex amoris completur, & in quandam fruitionem terminatur. Ad quod necessario cordis puritas requiritur: quam qui consequi voluerit, cum emulatione rem quamcunque possidere non poterit, nec cuiquam spontanea promptitudine adherere, vel conuersatione communicare. Quia omnis conuersatio, & emulatio, quae non est pure propter Deum, cor eius depingit, & contaminat, eò quod non est ex Deo nata, sed ex carne. Hinc oportet omni carnali emulationi renuntiare, & soli Deo dilectione adherere, & cum possidere. In qua possessione Dei, cum dilectione purificatur intrinsecus ab vniuersis imaginibus: quia Deus spiritus est, quem nullus proprie figurare nouit. Opera autem exteriora dum ratio dictauerit, sunt quidem perficienda, sed sine sollicitudine cordis, & multiplicitate, mente semper ad Deum erecta: quia licet approbetur labor, reprobatur tamen cordis anxietas, & sollicitudo. Quoniam in omnibus perplexitatibus, sollicitudinibus, & multiplicitatibus amoris affectus debilitatur, & diuersis tentationibus, & insidijs exponitur. Et ideo naturae sensualitates, & oblectationes etiam in minimis exequentes, facile refrigescunt in amore, desipiunt in spiritali sapore, decrescunt in virtute, desuunt in abominandam ingratitude, & repiditatem. Qui vero legitime oblectationes vitiosas debellauerit, citò victoriam obtinebit, & in omnem perfectionem efflorescit. Quod si facili labore victoriam desiderat, eligat semper animum internum, & eleuatum gerere, plus amplectendo interna amoris exercitia, quam externa virtutum opera. Quia quamdiu ad interna exercenda sui compos permanserit, tamdiu pacem habebit. Alioqui si externus fuerit, diuisus erit, nec Deo plenè viuere, nec vitijs plenè mori poterit.

Puritas
cordis.

Opera exte-
riora vt per-
ficienda sint.

Secundum est internum silentium, id est, quaedam mentis denudatio, & omnium formarum, quae dilectum non representant, omnimoda expoliatio. Oportet enim quod ipsa memoria sine anxietate & sollicitudine à cunctis imaginibus depingentibus libera sit, & absoluta, vt scilicet animus sit totus liber, patulus, super omnia eleuatus, ac vt mens Deo vacet, ab omni consideratione rerum nuda, & vacua, qua Deum solum desideriosè possideat. Nam spiritalis in desiderio libertas facit hominem exclusis omnibus rerum formis expeditum ad Deum in omnibus externis exercitijs, vt inter illa se valeat eleua-

Silentium
internum.

Eeeee rein

re in laude, gratiarum actione, & in omnibus, quae operari norant affectio, & dilectio, diuina gratia, & interna diligentia, ad omne exercitium spirituale fideliter opitulantibus. Si verò in exercitijs exterioribus aliquando distrahitur, & ab internis elongatur, amicum habeat orationis studium: & industriosa diligentia se reuocet ante conspectum Domini, donec interiorē sentiat unitatem, & in Deum amorosam conuersionem, quibus omnes imaginationes, & peregrinae impressiones dissoluantur veluti nebulae: ut sic cum voluerit omnia penetrando, super omnia eum, quem amat, valeat contemplari. Quod vni que facillimum est efficaciter amanti, quia vbi amor, ibi oculus: & vbi thesaurus tuus, ibi & cor tuum. Omnia nimirum à corde citius euelluntur, quae amatiua nostra virtute non complectimur, nec desiderijs possidemus. Nam purus amor & inepictus, spiritum facit simplicem, & ab omnibus otiosum, sustollit hominem supra seipsum, & super omnia opera sua: coniungit hominem Deo, & spiritum stabilis in quiete & fruitione.

Muth. 6.

Amor purus, quid valeat.

Praelati spirituales, quales esse debeant.

Potè nullus ad praelaturam idoneus iudicatur, nisi vtraque manu utatur pro dextera, quo scilicet in omnibus actibus se tam expeditum inueniat ad ingressum, sicut ad egressum: ad contemplationem, & fruitionem, sicut ad actionem: quia Praelati spirituales in vtroque perfecti esse debent. Denudet ergo virtutem suam intellectuam, & per fidem supra rationem subleuet, vbi resplendet radius solis aeterni, docens & ostendens omnem veritatem. Veritas autem liberum eum reddet, & nudum intuitum suum ab omni imaginatione stabiliet. O beatum intuitum, quem semper amatiua virtus cum amore nudo subsequitur, in qua sequela semper fluunt riuuli gratiarum Dei, animam ipsam introducentes ad fontem viuum Spiritus sancti, vbi venae profluunt aeternae suauitatis, animam inebriantes, & supra rationem eleuantes in vastitatem aeternae salutis: & haec est radix & substantia totius sanctitatis, ex qua semper procedit donorum exercitium, & virtutum: quoniam amor otiosus esse non potest.

Adhæsiō amorosa.

Tertium est quaedam amorosa adhæsiō, & haec est ipsa fruitio. Qui enim ex amore puro Deo adhæret, non propter aliquam propriam vtilitatem, ipse Deo in veritate fruitur, sentitque se Deum diligere, & se à Deo diligi. Nam purus spiritus amore nudo semper inclinatur, & intellectum depuratum sequitur vsque in suam originem: Cum enim purum, & liberum ascensum habeat in Dominum, præ-

ter

ter eius honorem, nihil aliud prorsus intendens, necessatio consequens est, quod Dei bonitatem sapiat, & veram cum eo unionem sentiat, in qua spiritualis vita perficitur: quoniam ex ea desiderium semper de nouo contingitur, & ad noua interna opera excitatur, operandoque spiritus ascendit in nouam unionem, sicque semper opus, & unio renouantur. Et haec est adhesio gratuita, & foecunda, quae nos ad eum dilecto vinculo charitatis coniungit, quod vniuersis creaturis inadhafibiles efficiuntur, ut nemini nos placere delectet, & nobis adherentibus Deo, nemo inordinate placere possit. Hanc autem operationem, & unionem continuatam nos docet Dei tactus, qui semper est vniudum quoddam medium inter nos & Deum, rationem nostram illuminans, & nos pariter continue intrahens & extrahens. Intrahens quidem, & a nobis exigens, ut nobis ipsi renuntiantes, & penitus exuentes, in Deum nos totaliter effundamus, & vnum efficiamur, ac eum secundum eius dignitatem adherendo, diligamus: & cum eius dignitas infinita sit, infinite nos amans, sicut infinitus est, sic a spiritu nostro amorem exigit sine mensura. Hinc omnes vires nostrae in vnum conglobatae, scintillantibus affectibus respondent, & dicunt: Amemus amorem nos aeternaliter amantem. Sicque succrescit quoddam insatiabile desiderium, & avidus amoris appetitus, quem nec ratio, nec vlla creatura conpescere, vel sedare potest, se totum in Deum per amorem effundere cupiens, & diuinam totalitatem in se comprehendere gestiens: quae duo sunt ei impossibilia, nisi deficientibus in operatione viribus, a spiritu diuino feliciter agatur, & eius operationem patiatur supra omnem operationem suam: & sic patiendocomprehendat eum, quod est incomprehensibiliter comprehendere, scilicet patiendocomprehendendo. Est etiam iste tactus extrahens, & exigens a nobis vitam virtuosam, diuinamque similitudinem, in quibus duobus dum obedienter fuerimus, tunc viuimus secundum diuinum beneplacitum.

Tactus Dei
quid sit, &
quid doceat.
Tactus Dei
intrahens.

Tactus Dei
extrahens.

Quartum est, in eo, quo fruatur, quiescere. Nam vbi dilectus a dilecto vincitur, & in puro nudo eminenti amore possidetur, ibi dilectus in dilectum cum dilectione prolapsus est, alterque alterius in possessione, & quiete mutua totus est. Vnde ex diuino contactu plerumque spiritus amans, per amplexum quendam vniui amoris penitus liquefit: quoniam ex illo profluit quoddam incendium, adimplens

Quies in
Deo.

Eeeee 2 virium

virium superiorum vnitatem, & consumens vniuersas imagines, & omnia media. Tandemque apparitio quaedam sequitur vitam perpetuam demonstrans: sed quomodo vel quid sit in se, penitus est indicibile: quia nec aliqua potest ostendi similitudine, nec verbis aut exemplis quibuslibet edoceri: sed ex Deo effluit, & in mente sublimiter eleuata semet ostendit: quam dum contemplari spiritus appetit, subito omnem sui modum amittit, & cum lumine illo vnum efficitur: quia in eius complexu spiritus clarificator, & totus diuino lumine perfunditur, primaque veritati, quae Deus est, vnitur: vbi Deus in eo, & ipse in Deo requiescit, ac aeterna quadam fruitione alter alterius est amplexus.

Obdormitio in Deo.
Cantic. 5.
Vnitatis Dei intrahens.
quid sit.

Quintum verò est quadam in Deo felicissima obdormitio, in qua spiritus à se desinit, nesciens vbi vel quomodo; hoc tantum cum sponsa dicens: *Anima mea liquefacta est, ut dilectus locutus est.* Cum enim intrahens Dei vnitatis nihil aliud sit, quam amor quidam interminis & imperscrutabilis, sua virtute Patrem, & Filium, & omne in eis viuens in aeternam intrahens fruitionem: ideo in hoc amore ardere volumus, & comburi in perpetuum, cum in hoc consistat summa felicitas omnium spirituum beatorum. Quamobrem nos oportebit vitam nostram fundare super illam infinitae profunditatis abyssum, & sic poterimus in aeternum mergi in amorem, & à nobis demergi in ipsam imperscrutabilem profunditatem: & in eodem alterabimur, & à nobis exaltabimur in ipsam incomprehensibilem altitudinem, ac in ipso amore modo carente palabimus, & palantes vagabimur, & à nobis deuiabimus: & ipse nos ducet, & seducet in incomprehensam amoris Dei amplitudinem. In quo quidem influemus, & à nobis desluemus in ignotas delicias opulentiae bonitatisque diuinae, in quibus liquebimus, & deliquebimus, profundabimur, & de profundabimur aeternaliter in gloriam Dei. Quoniam qui spiritu Dei aguntur, habiles efficiuntur ad eliquendum in amorem, ab omnibus amoris exercitijs liberi, & otiosi, patientes, & recipientes diuinum simplicem amorem, eorum spiritum consumentem, & in seipso annihilantem. Sicque omnium obliuiscuntur, utpote in amorem liquefacti, nec scientes seipso, nec aliquam creaturam, nisi solum amorem quem gustant, & sentiunt, à quo possidentur in quadam simplici, & nuda otiositate. Sentiunt, inquam, se quandam longitudinem, latitudinem, sublimitatem, & profunditatem cum amore, qui

re, qui sine mensura est, omnia complectens, & semper manens incomplexus.

Sextum est; quaedam contemplatio caliginis, quæ ratione scrutari non potest, in qua se spiritus mortuum sentit & perditum, vnumque cum Deo sine alteritate, & discretione. Ibiq; Deus fruitio, pax, & quies eius est. Et hæc fruitio vacat vndiq; quoniã in ea dilectus dilectum ultra omne desiderium per nudum, & simplicissimam amorè amplectitur. Vbi Pater cum Filio in vnitæte Spiritus sancti omnes amatos spiritus comprehendit: quorum quemlibet secundum mellis suam bonitatis suæ complacentiam confouet requie fruitiua. Vbi mira confabulatio mutua, & plena complacentia ipsius Dei, & ardētis spiritus, gaudiumq; tam opulentum, vt omnem capacitatem creati spiritus excedat. Ibi spiritus velut expiratus sine spiritu effectus, à seipso defluens, & transiens, vnus cum Deo spiritus per fruitionem constituitur, abyssali beatitudini diuinæ inauertibiliter inhaerens. Vnde licet in nobis viuant Dei cognitio, Dei dilectio, Dei contemplatio, & adhesio: longè tamen altius in nobis viuunt deitatis fruitio. Nam iuxta hoc, quod Deo per dilectionem adhaeremus inspirati, spirituales siue spiritus dicimur: & iuxta illud, quo spiritu Dei transformamur, sine spiritu velut expirati effecti, Deo fruimur. Denique, qui prædicta sex in se senserit, erit ei in sua introversione tam promptum, & facile contemplari & frui, vt ita ferè dixerim, sicut in natura viuere. Ex cuius opulentia abyssus vita communis oritur: quia liberalitas, qua veraciter præditus est in diuinarum diuitiarum abyssus radicata est: & ideo se continere non potest, quin iugiter effluat per exercitia & opera virtuosa: quia iam factus quasi viuendum voluntarium instrumentum Dei, quo Deus, quod vult, & quomodo vult, operatur: ne cuius operationis efficaciam sibi ascribit: & ideo volūtarius manet & promptus ad agendum quodcunque Deus præceperit, validus & fortis ad tolerandum quodcunque Deus permiserit. Gerit enim vitam communem, contemplari, agere, & pati æquè paratus, & vtroque perfectus est, quam vitam nemo habere potest, nisi solus verus contemplatiuus.

De tractu Spiritus sancti. Cap. XIX.

Nunc ordine congruo de felici tractu Sanctissimæ Trinitatis prosequendum esse reor, cuius opera licet indiuisa esse noscuntur, vt tamen nostra Trinitas illi vtunque respondere & correspondere videatur, vnique personæ in diuinis tractum magis propria-

Ecce 3 pria-